

September 2025

Manglende opdatering og overensstemmelse i behandlingen af lavt stofskifte

Kære sundhedsudvalg

I Danmark har godt 180.000 personer lavt stofskifte. Det er en kronisk sygdom, der primært rammer kvinder midt i livet. Sygdommen behandles i Danmark efter fire forskellige behandlingsvejledninger, hvoraf ingen har indarbejdet den seneste forskning fra Sundhedsstyrelsen og alle giver forskellige anvisninger. Dette giver alvorlig risiko for utilfredsstillende behandling og er sandsynligvis årsagen til unødige funktionsnedsættelser, som betyder, at mennesker med lavt stofskifte har 25% højere risiko for at være på overførselsindkomst.

Stofskifteforeningen anmoder indtrængende sundhedsudvalget om at arbejde for, at den seneste forskning (heriblandt resultaterne fra Sundhedsministeriets egne initiativer, beskrevet i 'Forskning i lavt stofskifte' fra december 2023 samt rapporten 'Forbedring af livskvaliteten hos patienter i behandling for lavt stofskifte: Udvikling og evaluering af tværfaglige indsatsområder' fra september 2024), bliver indarbejdet i den samlede behandling af patienter med lavt stofskifte.

Patienter med lavt stofskifte behandles efter disse behandlingsvejledninger:

Dansk Endokrinologisk Selskab: <https://endocrinology.dk/nbv/thyroidesygdomme/hypothyroidisme/>

Dansk Selskab for Almen Medicin: <https://www.dsam.dk/vejledninger/thyreose>

Patienthåndbogen, sundhed.dk:

<https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/hormoner-og-stofskifte/sygdomme/skjoldbruskkirtlen/lavt-stofskifte-hypothyreose/>

Lægehåndbogen, sundhed.dk:

<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/laegehaandbogen/endokrinologi/tilstande-og-sygdomme/thyreoidesygdomme/hypothyreose/>

Ingen af vejledningerne har indarbejdet den seneste forskning om lavt stofskifte, udviklingen i patientmassen eller de seneste sundhedsøkonomiske prioriteringer.

Eksempler:

1. 'Forskning i lavt stofskifte' konkluderer på side 7, at der **ikke kan påvises helbredsskadelige bivirkninger ved behandling med T4+T3**, og på side 14, at **en gruppe patienter kan have god effekt af behandling med T4+T3**. Alligevel anbefaler ingen af vejledningerne behandling med T4+T3 til gruppen af meget belastede patienter. Lægehåndbogen fraråder direkte brug af T4+T3 for patienter over 70 år. Dette fører til, at nogle læger tager velfungerende medicin fra patienter, der nærmer sig 70 og undlader at udskrive velfungerende medicin til patienter flere år inden de fylder 70. Udkastet til den nye Behandlingsvejledning fra DSAM fraråder brugen af T4+T3 allerede fra 65 år uden nogen referencer.
2. 'Forbedring af livskvaliteten ...' konkluderer, at der er en meget stor grad af uerkendt komorbiditet (sideløbende sygdomme) blandt patienter med lavt stofskifte. Primært vitaminD-

mangel, B12-mangel, jernmangel og søvnapnø, der er sygdomme, som har stor indflydelse på livskvaliteten. Alligevel nævner ingen af vejledningerne muligheden for at udrede for disse almindelige komorbiditeter sideløbende med udredningen for lavt stofskifte.

3. Det seneste udkast til behandlingsvejledning fra DSAM anviser, at alle behandlinger, der ikke er standard (dvs. kun indeholder simpel behandling med T4), skal henvises til speciallæge (endokrinolog). Denne praksis stemmer ikke overens med de seneste guidelines fra flere regioner, som pålægger almene læger ansvaret for *al* behandling af lavt stofskifte.
4. Ifølge alle vejledningerne kommer der hvert år 2.500 nye patienter med lavt stofskifte. Dette tal er over 20 år gammelt. Ifølge tal fra Lægemiddelstatistikken var der i 2023 **10.040 nye patienter** med lavt stofskifte. Og dette tal stiger med ca. 4% om året. Det betyder, at hver almen læge hvert år møder 3-4 nye patienter med en potentielt invaliderende kronisk stofskiftesygdom. Når vejledningen om disse patienter er usammenhængende og misvisende, er det alt for ofte starten på et langt og ineffektivt behandlingsforløb for patienten.
5. Ifølge Lægemiddelstatistikken ses en markant større stigning i nye patienter med lavt stofskifte hos både mænd og kvinder mellem 25 og 35 år. Lavt stofskifte påvirker fertiliteten hos både mænd og kvinder. Ingen af behandlingsvejledningerne forholder sig til eksplicit til denne målgruppe eller et eventuelt samarbejde med fertilitetsklinikkerne.

Lavt stofskifte er blandt de fem største kroniske sygdomme i Danmark. De mest fremtrædende symptomer på lavt stofskifte er ekstrem træthed, smerter i muskler og led samt stærkt nedsatte kognitive funktioner, som ofte bliver mistolket som andre sygdomme. Dette vil ofte udskyde den korrekte diagnose i årevis. 83% af alle stofskiftesyge er kvinder. 15% af alle stofskiftesyge kvinder mellem 30-59 år er på FØP, dagpenge, sygedagpenge eller kontanthjælp (kilde: Danmarks Statistik).

Lavt stofskifte skyldes en dysfunktionalitet i skjoldbruskkirtlen, der medfører livslang medicinering. Der findes flere årsager til stofskiftesygdom, men langt størstedelen skyldes autoimmunitet mod skjoldbruskkirtlen.

På baggrund af denne introduktion vil vi i Stofskifteforeningen gerne mødes med sundhedsudvalget for at uddybe vores anmodning om, at alle behandlingsvejledningerne bliver opdateret med den nyeste viden og sat ind i en behandlingsmæssig sammenhæng, der afspejler sundhedsreformen.

Med venlig hilsen

Julie Davey Lund
Formand for stofskifteforeningen

Bilag:
Rapporten 'Forskning i lavt stofskifte', december 2023

Konklusioner fra rapporten 'Forbedring af livskvaliteten hos patienter i behandling for lavt stofskifte:
Udvikling og evaluering af tværfaglige indsatsområder', september 2024,